

วารสารสำนักการระบายน้ำ

Department of Drainage and Sewerage

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๐ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙

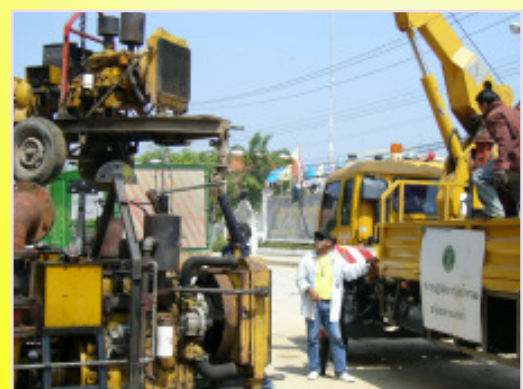
สนน. สนับสนุนเครื่องจักรกลช่วยเหลือ จังหวัดที่ประสบอุทกภัย

จังหวัดนนทบุรี

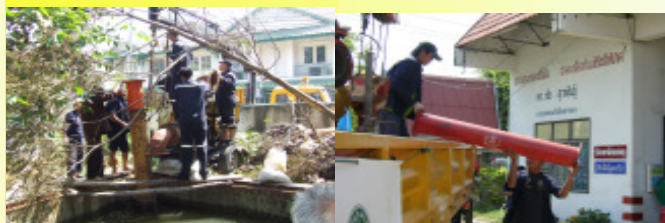

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดอ่างทอง

นายสมศักดิ์ กลั่นพจน์ ผอ.สนน. ได้รับมอบนโยบายจาก นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผว.กทม. ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้ นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สุพรรณบุรี สิงห์บุรี เพื่อให้ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2549 และได้ดำเนินการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำไปแล้วจนถึงปัจจุบันทั้งสิ้น 63 เครื่อง พร้อมสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของกองเครื่องจักรกลออกปฏิบัติงานนอกพื้นที่ กรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการช่วยติดตั้งและซ่อมบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ พร้อมกันให้ความช่วยเหลือในเรื่องอื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด

เรือนพิพิธภัณฑ์เจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
และ "คนสู้ภัย" มูลบ้าน

เรือนพระคหบดีเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
พิพิธภัณฑ์เจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร
บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์ สมุทธพมพานคร

เรือนพระคหบดีเจ้าพระยาบวรสิทธิ์

บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์

บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์

๑.๑. เรือนพระคหบดีเจ้าพระยาบวรสิทธิ์

บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์, บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์, บ้านเจ้าพระยาบวรสิทธิ์

พบกับเรื่องราวและขีดความสามารถ
ของอุโมงค์ขนาดใหญ่
ที่สำนักการระบายน้ำกำลังก่อสร้าง
ได้ในฉบับหน้า

คณะผู้จัดทำ

ประธานที่ปรึกษา

นายสมศักดิ์ กลั่นพจน์

ที่ปรึกษา

นายชาญชัย	วิฑูรปัญญากิจ
นายสัญญา	ชินมิตร
นายกฤตภาส	วิศุตรัตน
นายพรพจน์	กรรณสูตร
นายธรรมมนัส	ชินเสนาะ
นายจิระศักดิ์	จิราลักษณ์
ว่าที่ รท.เนตร	โตทอง
นายชัยนาท	นิยมธูร
นายอดิศักดิ์	ขันตี
นายศุภชัย	วรนนตกุล
นายกังวาล	ดีสุวรรณ

บรรณาธิการ

น.ส.พรพิมล พิพัฒน์ถาวรสุข

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางพัชราพรรณ	บุญเลิศ
นายสมจิต	คนวัน

กองบรรณาธิการ

นางอุษณีย์	ปรางวิเศษ
นางสิริมา	ศรีแมนมวง
นางภิญญา	พวงแก้ว
น.ส.รัชนี	มะโน
น.ส.ชุติมา	มาสงามเมือง
นายนิรศ	ออนจันทร์
นายประวิทย์	วรวงศ์
นายวิฑูรย์	นัยจิตร
น.ส.นภาพร	ออนสี
นายเสริมศักดิ์	วรรณกุล
น.ส.จิตติมา	จุลเกาะ

ฝ่ายศิลป์และภาพ

นายสุริยัน สุภาพึง

ทักทายจาก บ.ก.

วารสารสำนักการระบายน้ำฉบับส่งท้ายของทุกปีจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับน้ำท่วม แต่ในปีนี้จะมีความแตกต่างตรงที่มีเหตุการณ์น้ำท่วมหนักมาก เมื่อลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบนเกิดน้ำท่วมอย่างหนัก กรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ตอนล่างของลุ่มน้ำจะหลีกเลี่ยงได้ก็ยากเต็มที่ กิจกรรมในการเข้าป้องกันแก้ไขปัญหาลดและช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์น้ำท่วมในปีนี้มีมากมาย

กองบรรณาธิการ จึงได้นำเรื่องอันน่าประทับใจและน่าจดจำสำหรับเหตุการณ์น้ำท่วมที่เพิ่งผ่านมาลงในวารสารฉบับนี้ เพื่อให้ผู้อ่านได้อ่านกันอย่างจุใจ

ในโอกาสที่จะเข้าสู่เทศกาลปีใหม่ 2550 นี้ กองบรรณาธิการขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวงช่วยปกป้องคุ้มครองชาวสำนักการระบายน้ำและผู้อ่านทุกท่านจงมีสุขภาพแข็งแรง ประสบแต่สิ่งที่ดีๆในชีวิต และมีกำลังใจทำงานอย่างเต็มที่ต่อไป

กองบรรณาธิการ

ติดต่อกองบรรณาธิการ
<http://dds.bma.go.th>

กองบรรณาธิการวารสารสำนักการระบายน้ำ
กองสารสนเทศระบายน้ำ สำนักการระบายน้ำ
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กทม. 10400

โทรศัพท์ : 0-2246-0279, 2264
โทรสาร : 0-2246-0320
E-mail address : discd@bma.go.th

สารบัญ

สัมภาษณ์
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
“อภิรักษ์ โกษะโยธิน”

8

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร
ทรงเยี่ยมราษฎรผู้ประสบ
ภัยน้ำท่วมเขตหนองจอก

3

ตามผู้ว่าฯ กทม.
ไปลุยน้ำท่วม

11

สรุปสถานการณ์น้ำท่วม
ในพื้นที่ กทม. ปี 2549

15

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ทรงเยี่ยมราษฎรผู้ประสบภัยน้ำท่วมเขตหนองจอก

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2549 เวลา 16.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเยี่ยมราษฎร เขตหนองจอกที่ประสบภัยน้ำท่วมและพระราชทาน ถวายสิ่งพระราชทาน ณ วัดลำด้อยต้ง เขตหนองจอก โดยนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พร้อมด้วยคณะรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายพงศ์ศักดิ์ สุขสมสันต์ รักษาการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร พร้อมคณะรองปลัด กรุงเทพมหานคร นายศิริพงศ์ หังสพฤกษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ นายพีรพงษ์ สุวรรณมนตรี รองอธิบดีกรมชลประทาน คณะผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้าง กรุงเทพมหานคร และประชาชน ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จ

ทรงรับฟังการถวายการบรรยายสรุป สถานการณ์น้ำท่วมซึ่งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร บริเวณศาลาริมคลองหลวงแพ่ง โดยนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายศิริพงศ์ หังสพฤกษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ และนายพีรพงษ์ สุวรรณมนตรี รองอธิบดีกรมชลประทาน จากนั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกจากศาลาริมคลองหลวงแพ่งไปยังพลับพลาที่ประทับ

ซึ่งต่อมาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้กราบบังคมทูล ถวายรายงานการป้องกันแก้ไข ปัญหาน้ำท่วมในกรุงเทพมหานคร และสรุป สถานการณ์น้ำท่วมซึ่งในเขตพื้นที่ว่าปัจจุบัน กรุงเทพมหานครมีระบบป้องกันน้ำท่วม ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทาน แนวพระราชดำริไว้เมื่อปี 2523 ประกอบด้วย แนวทาง 5 ประการ ได้แก่ การเร่งระบายน้ำ ให้ออกทะเลโดยผ่านคลองทางฝั่งตะวันออก ของกรุงเทพมหานคร การจัดให้มีพื้นที่สีเขียว เพื่อป้องกันการขยายตัวของเมืองและเป็นทาง ระบายน้ำเมื่อน้ำหลาก การสร้างระบบป้องกัน น้ำท่วมในชุมชน การจัดสร้างสถานที่กักเก็บน้ำ ตามจุดต่างๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อช่วย ในโครงการป้องกันน้ำท่วม (โครงการแก้มลิง) และการขยายทางน้ำหรือเปิดทางน้ำในจุดที่ผ่านทางหลวง หรือทางรถไฟ

ในส่วนของพื้นที่ชั้นในกรุงเทพมหานคร ได้จัดทำแนวคันกันน้ำตามแนวพระราชดำริ เพื่อปิดล้อมพื้นที่ พร้อมทั้งได้เสริมสมรรถนะ การระบายน้ำผ่านทางคลองหลัก อุโมงค์ระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ สถานีสูบน้ำ และประตูระบายน้ำ รวมทั้งได้ก่อสร้างคันกันน้ำตามแนวฝั่งแม่น้ำ เจ้าพระยา ซึ่งสามารถป้องกันน้ำได้เป็นส่วนใหญ่

สำหรับในพื้นที่ชานเมืองด้านตะวันออกนอกแนวคันกันน้ำ ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำนั้นมักจะประสบปัญหา น้ำท่วมเมื่อถึงฤดูน้ำหลาก โดยระดับน้ำเมื่อต้นเดือนตุลาคม 2549 สูงเหนือระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 0.85 เมตร จึงทำให้เกิด น้ำท่วมและสร้างความเดือดร้อนแก่ราษฎรในพื้นที่ โดยในพื้นที่ เขตหนองจอกได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม จำนวน 54 ชุมชน 2,229 ครัวเรือน โรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง 12 โรงเรียน วัด 4 แห่ง มัสยิด 4 แห่ง หมู่บ้าน 4 หมู่บ้าน ถนน 19 สาย พื้นที่เกษตรที่คาดว่าจะได้รับความเสียหาย จำนวน 40,000 ไร่

ทั้งนี้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ได้พระราชทานถุงยังชีพ จำนวน 1,000 ถุง ให้กรุงเทพมหานคร นำไปมอบแก่ผู้ประสบภัยน้ำท่วม โดยกรุงเทพมหานครและผู้แทนจากกองบัญชาการทหารสูงสุดได้มอบถุงยังชีวดังกล่าวให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น ที่ชุมชนเวฬุวันวัฒนา ชุมชนวัดราชโกษา ชุมชนวัดสุทธาโกชน และชุมชนวัดสุนทรवास เขตลาดกระบัง นอกจากนี้ ในส่วนของกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม โดยจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการกัญภัยน้ำท่วมใน บริเวณใกล้เคียงจุดวิกฤติ รวมทั้งสิ้น 89 จุด ระดมการแก้ไขปัญหาด ถนนและทางสัญจรเพื่อให้รถผ่านได้ เร่งระบายน้ำในพื้นที่ท่วมขังให้ลดลงโดยเร็ว รวมทั้งให้ความช่วยเหลือจัดหากระสอบทราย สะพานไม้ และชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นด้วย

หลังจากนั้นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้กราบบังคมทูลถวายรายงานและกราบบังคมทูลเบิกผู้แทนราษฎรเขตหนองจอกจำนวน 100 ราย เข้ารับพระราชทานถุงยังชีพพระราชทานจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารและพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ จากนั้นทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ที่พระราชทานในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รอรับเสด็จฯ ต่อมาทรงประทับเรือยนต์พระที่นั่ง ซึ่งจัดถวายโดยกรุงเทพมหานคร เสด็จฯ ทอดพระเนตรบ้านเรือนราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม บริเวณสองฝั่งคลองหลวงแพ่งจนถึงประตูระบายน้ำลำวังคํา พระราชทานถุงยังชีพแก่ราษฎรฝั่งหนองจอก กรุงเทพฯ และฝั่งบางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา หลังขึ้นจากเรือพระที่นั่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ประทับรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังมัสยิดดารุนนาชีฮะห์ ระหว่างทางทรงแวะเยี่ยมบ้านเรือนราษฎรบริเวณถนนเลียบคลองลำแขกที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมขัง พร้อมพระราชทานถุงยังชีพ เมื่อเสด็จฯ ถึงมัสยิดดารุนนาชีฮะห์ หน้าที่ร้อยตรีเศวตชัย ทรัพย์บุญมี ผู้อำนวยการเขตหนองจอก ผู้นำชุมชนอิสลาม และประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จฯ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ พระราชทานถุงยังชีพแก่ผู้แทนชุมชน จากนั้นผู้นำชุมชนได้นำสวดดูอาถวายพระพร สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้แทนชุมชนและผู้มาเฝ้าฯ รอรับเสด็จฯ ตามพระราชอัธยาศัย เมื่อสมควรแก่เวลาจึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

สัมภาษณ์ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร “อภิรักษ์ โกษะโยธิน”

สถานการณ์น้ำท่วมในลุ่มน้ำเจ้าพระยาในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา เริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น โดยปีนี้น้ำท่วมภาคกลางตอนล่างเป็นปริมาณสูงมาก ซึ่งทุกจังหวัดรวมทั้งกรุงเทพมหานครได้ป้องกันอย่างเต็มที่ทุกหน่วยงานในกรุงเทพมหานครไม่ว่าจะเป็นสำนักและสำนักงานเขตได้ร่วมกันทำงานอย่างเต็มที่

เจ้าหน้าที่ทุกระดับทำงานอย่างหนัก และที่น่าประทับใจในความทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการป้องกันน้ำท่วมและการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยน้ำท่วม และมีความสามารถในการทำงานจนกรุงเทพมหานครได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ เป็นอย่างดี ได้รับคำชมเชยว่าทำได้ดีมาก คือ การบริหารงานของผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร (นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน)

กองบรรณาธิการจึงขอสัมภาษณ์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ตลอดจนแนวคิดการทำงานจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานระบายน้ำ ดังนี้

ประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ที่ผ่านมาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มตอนปลายของแม่น้ำเจ้าพระยาและอยู่ในอิทธิพลของการขึ้นลงของน้ำทะเล แต่สถานการณ์น้ำท่วมในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาในระยะ 2-3 ปี ที่ผ่านมา เริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น ปริมาณน้ำสูงขึ้น ซึ่งทุกจังหวัดที่อยู่ในที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ได้เตรียมการป้องกันอย่างเต็มที่ ในอดีตมี ห้วย หนอง คลอง บึง และที่ว่างเป็นจำนวนมาก สำหรับรับและระบายน้ำ ต่อมาความเจริญของกรุงเทพมหานครได้เติบโตขึ้น อย่างรวดเร็วเกินกว่าที่วางแผนเมือง การใช้ที่ดินและการสาธารณูปโภค รวมทั้งมาตรการในการระบายน้ำ และป้องกันน้ำท่วม ที่วางแผนไว้จะรับได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมทวีความรุนแรงขึ้น กรุงเทพมหานคร ได้ตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันน้ำท่วม ระดับกรุงเทพมหานครและระดับสำนักงานเขต และวางแผนมาตรการหลักในการป้องกันน้ำท่วมระบบพื้นที่ปิดล้อม (Polder System) และการบริหารพื้นที่น้ำท่วม (Flood Plain Management) สำหรับการประเมินจุดเด่นจุดด้อยของการป้องกันแก้ไขปัญหา น้ำท่วมที่ผ่านมาของกรุงเทพมหานคร

จุดเด่น : กรุงเทพมหานครได้มอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือกันเพื่อการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วม โดยมีสำนักงานระบายน้ำเป็นแกนหลักในการประสานและเป็นหน่วยกลาง ในการบูรณาการระหว่างพื้นที่เขตต่าง ๆ งานแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในบางจุดซึ่งอยู่ในพื้นที่นอกแนวคันกันน้ำพระราชดำริสำเร็จลงได้ด้วยหลักของการบริหารจัดการน้ำ เช่น การประสานขอความร่วมมือจากกรมชลประทาน การแบ่งภาระหน้าที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ที่มีปัญหาน้ำท่วมระหว่างสำนักและสำนักงานเขตที่รับผิดชอบ

จุดด้อย : เนื่องจากกรุงเทพมหานครเติบโตอย่างรวดเร็ว การควบคุมการใช้ประโยชน์จากที่ดินในพื้นที่เขี่ยวลาย ซึ่งอยู่นอกแนวคันกันน้ำพระราชดำริไม่สามารถที่จะเป็นไปตามกฎหมายผังเมืองได้ ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าว มีการเจริญเติบโตกลายเป็นเมืองและหมู่บ้านจัดสรรเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้น ในบางพื้นที่มีระดับต่ำไม่มีที่ระบายน้ำ และไม่มีระบบการระบายน้ำจึงเกิดปัญหาได้ง่าย

ความรู้สึกต่อปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากประชาชนผู้ประสบภัยน้ำท่วม

นับตั้งแต่เดือนกันยายน 2549 เป็นต้นมา กรุงเทพมหานครได้ประสบกับปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากน้ำฝน ที่ตกในพื้นที่ น้ำเหนือ ที่มีปริมาณสูง ไหลหลากและน้ำทะเลหนุน ทำให้มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ไม่ว่าจะเป็นบริเวณพื้นที่ด้านฝั่งตะวันออก นอกแนวเขื่อนกันน้ำตามพระราชดำริ พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองฝั่ง และพื้นที่ฝั่งธนบุรี รวม 23 เขต กรุงเทพมหานครมีได้นิ่งนอนใจ ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เพื่อเป็นศูนย์บัญชาการในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน ตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนั้น ยังมีการเฝ้าระวังเตรียมความพร้อมสำหรับการช่วยเหลือประชาชนอย่างใกล้ชิดไม่ว่าจะเป็นกรณีเตรียมการระดมทรัพยากร เครื่องสูบน้ำ การสร้างสะพานไม้ ทางเดิน รวมทั้งการจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เข้าไปช่วย ขนย้ายสิ่งของ และประชาชนในการสัญจรไปมา อีกทั้งยังได้ จัดหน่วยแพทย์และอนามัยเข้าช่วยเหลือในด้านการรักษาพยาบาลตลอดจน แจกยารักษาโรค จัดรถสุขาเคลื่อนที่ และแจกถุงยังชีพ เครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชน

จากการสำรวจและประเมินความเสียหายที่ได้รับจากอุทกภัยและจำเป็นต้องเข้าไปแก้ไข

1. ด้านกายภาพ

- ฝิวการจราจร ถนน ทางเท้า ฝาท่อระบายน้ำเสียหาย 61 สาย ประมาณความเสียหาย 57,964,558.95 บาท

3. ด้านเศรษฐกิจ

- พื้นที่เกษตรกรรม เสียหาย 57,300.86 ไร่ มีเกษตรกรยื่นคำร้องขอรับความช่วยเหลือ 3,697 ราย

2. ด้านสุขภาพ

- ประชาชนเจ็บป่วยด้วย โรคและภัยที่เกิดจากน้ำท่วม เช่น โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน ตาแดง ไข้ไทฟอยด์ น้ำกัดเท้า ไข้หวัด ปัญหาสุขภาพจิต (โรคเครียด) เป็นต้น

4. ด้านสังคม

- ชุมชนได้รับผลกระทบ 318 ชุมชน โดยมี 60 ชุมชน ที่ได้รับผลกระทบหนัก
- โรงเรียนได้รับผลกระทบ 31 โรงเรียน

สำหรับแนวทางการฟื้นฟู บูณะ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม ดังนี้

กรุงเทพมหานครได้จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูผู้ประสบภัยน้ำท่วม เพื่อประสาน สนับสนุน ฟื้นฟู ใน 23 เขต ที่ประสบภัยน้ำท่วมในกรุงเทพมหานคร รายงานความคืบหน้าการฟื้นฟูบูรณะ การตรวจเยี่ยมพื้นที่เขต ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โดยจัดทำแผนแบ่งออกเป็น 3 ระยะ

1. แผนฟื้นฟูเฉพาะหน้า เป็นการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนกำหนดให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน
2. แผนฟื้นฟูระยะกลาง ดำเนินการเกี่ยวกับการซ่อมแซมระบบ การเงิน การลงทุน การเกษตรและ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น

3. แผนระยะยาว แก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้ประสบภัย โดยกรุงเทพมหานครได้มีบันทึกความร่วมมือ ด้านการพัฒนาชุมชนที่ประสบอุทกภัยและพื้นที่เสี่ยงภัยริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองสายหลักใน กรุงเทพมหานคร กับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) สถาบันวิจัยและพัฒนาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุน ให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูชุมชนผู้ประสบอุทกภัยในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่าง ชุมชนและกรุงเทพมหานครให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ในการแก้ไขปัญหาโดยกระบวนการที่ชุมชนเป็นแกนหลัก สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกระดับ ในขั้นแรกจะดำเนินการในชุมชนนำร่อง

ระยะที่ 1 จำนวน 5 ชุมชน

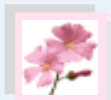
1. ชุมชนราชผาอันมิตรร่วมใจ	เขตดุสิต
2. ชุมชนท้าววัง	เขตพระนคร
3. ชุมชนช่างธนาครอาคารสงเคราะห์	เขตบางซื่อ
4. ชุมชนวัดคึกคิก	เขตบางพลัด
5. ชุมชนวัดดุสิตาราม	เขตบางกอกน้อย

ระยะที่ 2 จำนวน 4 ชุมชน

6. ชุมชนเขียวไข่กา	เขตดุสิต
7. ชุมชนใต้สะพานพระรามหก	เขตบางซื่อ
8. ชุมชนโรงสี	เขตยานนาวา
9. ชุมชนสันติชนสงเคราะห์	เขตบางกอกน้อย

โดยจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป

ผมมั่นใจว่าความตั้งใจ และมาตรการรวมถึงแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ของกรุงเทพมหานคร จะสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนได้อย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ

การป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ที่เห็นว่าควรปรับปรุงเพื่อรองรับปัญหาในอนาคต

กรุงเทพมหานครได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันน้ำท่วมประจำปีออกเป็น 2 ลักษณะ คือ แผนปฏิบัติการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมกรุงเทพมหานครเนื่องจากน้ำฝนและน้ำทะเลหนุน ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการ ในขั้นตอนเตรียมการให้มีความพร้อมทั้งด้านอุปกรณ์ และสภาพทางระบายน้ำ รวมทั้งความพร้อมของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ การประสานงานและติดตามประเมินผล สำหรับแนวทางที่เห็นว่าควรปรับปรุง เพื่อรองรับปัญหาในอนาคต ดังนี้

1. การจัดหาพื้นที่แก้มลิงให้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เกิดปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำ
2. การเร่งรัดดำเนินการโครงการระบายน้ำต่าง ๆ อาทิเช่น การก่อสร้างคันกันน้ำริมแม่น้ำเจ้าพระยา ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว
3. การก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำขนาดใหญ่เพื่อช่วยระบายน้ำ
4. การปรับปรุงคูคลองให้กว้างและลึกสามารถรับน้ำได้เพิ่มขึ้น
5. การควบคุมการเจริญเติบโตของเมืองให้เป็นไปตามระเบียบผังเมืองอย่างเคร่งครัด

ปีนี้ประเทศไทยได้ประสบภัยน้ำท่วมกันอย่างหนัก โดยเริ่มกลางปีที่ภาคเหนือ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชน ไล่เรียงตามลำดับในทุกจังหวัดของกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ด้านเหนือจนถึงกรุงเทพมหานคร รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น กรมชลประทาน ได้ทำงานอย่างเต็มที่ รวมทั้ง ผว.กทม. ซึ่งเป็นผู้ตื่นตัวเข้าดูแลและระมัดระวังเรื่องนี้มาตั้งแต่กลางปี และทุ่มเททำงานอย่างหนัก เพื่อรับมือกับปัญหาน้ำท่วมในทุกสถานการณ์ ซึ่งพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ตรวจติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร และมีความพอใจในการเตรียมความพร้อมของกรุงเทพมหานคร นายอารีย์ วงศ์อารยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวหลังการตรวจสถานการณ์น้ำท่วม ในพื้นที่ฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร ร่วมกับคณะของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ว่ารู้สึกดีใจและขอชื่นชม ผว.กทม. ที่ดูแลพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นอย่างดี

จะไม่ได้รับคำชมได้อย่างไร เมื่อ ผว.กทม. ทำงานอย่างทุ่มเทและมุ่งมั่นเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม โดยการเตรียมการล่วงหน้าด้วยการใส่ใจทุกเรื่องที่ทำ ไม่ว่าจะเป็นแนวโน้มของสาเหตุ น้ำท่วม การลงพื้นที่เกือบทุกวันเพื่อเข้าถึงปัญหาเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ผลงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบการป้องกันน้ำท่วม ระบบการระบายน้ำ การบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในการสัญจร การสาธารณสุขต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เสมอมาด้วยการทำงานที่มาจากใจและความเหนื่อยยาก

ก่อนฤดูฝนปี 2549 ผว.กทม. ได้ตรวจความพร้อมของระบบระบายน้ำ เช่น การทำความสะอาดท่อระบายน้ำ การขุดลอกคลอง การบำรุงสถานีสูบน้ำ และเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ ให้พร้อมใช้งานเต็มที่ เป็นต้น มีการวางแผนต่าง ๆ เพื่อเตรียมการรับมือทั้งฝนตกในพื้นที่ น้ำหลากจากภาคเหนือ และน้ำทะเลหนุน ด้วยการเฝ้าระวัง การสร้างเครือข่ายการประสานงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประชาสัมพันธ์ให้ทราบสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่อาจเกิดขึ้นและที่เกิดขึ้นจริง การแก้ไขและการให้ความช่วยเหลือของกรุงเทพมหานคร

การเข้าถึงปัญหาด้วยการลงพื้นที่ของ ผว.กทม. เกือบทุกวันโดยไปทุกแห่งที่คาดว่าจะเกิดปัญหา และที่
เกิดปัญหาขึ้นจริงทำให้เกิดความเข้าใจและแก้ไขเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้แม่นยำแผนต่าง ๆ ที่วางไว้ได้รับการปรับให้เหมาะสม
กับปัญหานอกจากการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดน้ำท่วมโดยตรงแล้ว การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก กทม.
เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เช่น การประสานงานกับอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อขอความร่วมมือในเรื่องของการระบายน้ำผ่าน
กรุงเทพมหานคร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อชาวกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้การได้รับความช่วยเหลือ จากหน่วยงานต่าง ๆ
เช่น การสนับสนุนเรื่องข้อมูลสภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างเต็มที่ หรือการที่ผู้บัญชาการตำรวจจราจร และผู้
บัญชาการทหารสูงสุด ได้เขาช่วยเหลือกรุงเทพมหานครนั้น นับเป็นการช่วยเหลือที่ยังประโยชน์แก่ชาวกรุงเทพมหานคร
เป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการประสานงานของ ผว.กทม. นั่นเอง

การเข้าถึงปัญหาทำให้ ผว.กทม. สามารถช่วยเหลือคนหลายทุกซ์ของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน พื้นที่
ใดถ้ามีทางแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เช่น บางชุมชนมีสภาพภูมิประเทศที่เอื้อต่อการทำพื้นที่ปิดล้อมแล้วสูบน้ำออกให้น้ำแห้งได้
กทม.ก็จัดการให้ ส่วนที่จำเป็นต้องมีน้ำท่วมอยู่เมื่อทราบปัญหาที่จะหาทางบรรเทาความเดือดร้อน เช่น ให้ความช่วยเหลือ
ในเรื่องการสัญจร น้ำดื่ม ห้องสุขา และยารักษาโรคภัยไข้เจ็บที่จะตามมา

ตรวจสภาพน้ำท่วมที่วัดสังฆราชา และมอบถุงยังชีพพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมารและพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาที่วัดสุทธาโกชน์

พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี พร้อม ผว.กทม.และคณะตรวจความพร้อม สถานีสูบน้ำ
พระโขนง และตรวจสภาพน้ำท่วมขังถนนกรุงเทพ - กรีทา

ตรวจสอบสภาพน้ำท่วมชุมชนริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่อยู่นอกแนวคันกันน้ำถาวร บริเวณชุมชน
วัดกคินินาถใต้สะพานกรุงธนบุรี เขตบางพลัด

ตรวจเยี่ยมผู้ประสบภัยน้ำท่วมบริเวณชุมชนประตูน้ำจิมพลี และตรวจแนวเรียงกระสอบทราย
ริมคลองมหาสวัสดิ์ การสร้างทางเดินสะพานไม้ พร้อมมอบถุงยังชีพ

สรุปสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ กทม. ปี 2549

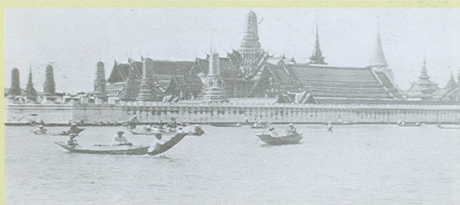
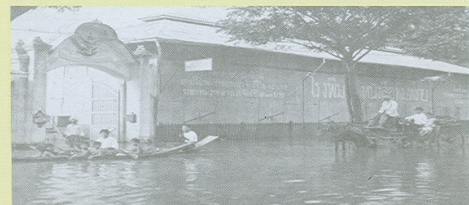
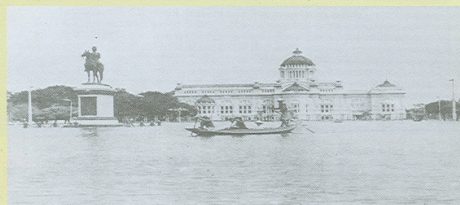
เหตุการณ์น้ำท่วมในอดีต

ในช่วงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตั้งแต่แรกสถาปนาจนถึงปัจจุบัน มีเหตุการณ์น้ำท่วมหนักเกิดขึ้นหลายครั้ง พอสรุปได้ดังนี้

1. ปี พ.ศ. 2328 ในปีที่สร้างพระบรมมหาราชวังแล้วเสร็จ เมื่อ พ.ศ. 2328 ในสมัยรัชกาลที่ 1 ได้เกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร มีระดับน้ำสูงถึง 8 คอก 10 นิ้ว (ประมาณ 4 เมตร) โดยน้ำได้ท่วมเข้าไปถึงพื้นที่ท้องพระโรง (พระที่นั่งอัมรินทร์วินิจฉัย)
2. ปี พ.ศ. 2362 เมื่อเข้าสู่สมัยรัชกาลที่ 2 ได้เกิดน้ำท่วมพระนคร เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2362 โดยวัดระดับน้ำที่ท้องสนามหลวงได้ 6 คอก 8 นิ้ว
3. ปี พ.ศ. 2374 ปีเถาะ ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 3 ได้เกิดน้ำท่วมที่ท้องสนามหลวงถึงกำแพงแก้ววัดระดับน้ำที่พระที่นั่งอัมรินทร์วินิจฉัย ได้ 4 คอกคืบ
4. ปี พ.ศ. 2402 ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 4 ได้เกิดน้ำท่วมขังเช่นกัน แต่ระดับน้ำไม่สูงเท่ากับรัชสมัยที่ผ่านมา
5. ปี พ.ศ. 2410 ได้เกิดน้ำท่วมขึ้นอีกในสมัยรัชกาลที่ 4 แต่ระดับน้ำก็ไม่ได้สูงมากนัก
6. ปี พ.ศ. 2422 ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 5 น้ำได้ท่วมประตูนพิตมานไชยศรี วัดระดับน้ำได้สูงถึง 8 นิ้ว
7. น้ำท่วมปี พ.ศ. 2460 เหตุการณ์น้ำท่วมนี้เกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวตรงกับปีมะเส็ง บริเวณที่มีน้ำท่วมสูงที่สุดคือลานพระบรมรูปทรงม้า ความเสียหายจากน้ำท่วมครั้งนี้ไม่รุนแรงนัก

8. น้ำท่วมปี พ.ศ. 2485 ถือว่าเป็นน้ำท่วมที่รุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติ น้ำท่วมสูงที่สุดและยาวนานที่สุดถึงสองเดือนเศษ

9. น้ำท่วมปี พ.ศ. 2518 เนื่องจากมีน้ำเหนือไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยามีปริมาณที่สูงมาก ในส่วนที่ไหลผ่านจังหวัดนครสวรรค์มีปริมาณสูงสุดถึง 4,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที สาเหตุจากพายุดีเปรสชัน

10. น้ำท่วมปี พ.ศ. 2521 เนื่องจากมีน้ำเหนือไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยามีปริมาณที่สูงมาก ในส่วนที่ผ่านจังหวัดนครสวรรค์มีปริมาณสูงสุด 3,500 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที สาเหตุจากพายุ 2 ลูก ชื่อ "เบส" และ "คิท"

11. น้ำท่วมปี พ.ศ. 2523 น้ำเหนือที่ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยามีปริมาณมาก ระดับน้ำสูงสุดวัดที่สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 2.00 เมตร ปริมาณฝนตกในพื้นที่กรุงเทพฯ ในช่วง 4 วัน สูงถึง 200 มิลลิเมตร

12. น้ำท่วมปี พ.ศ. 2526 มีพายุหลายลูกที่พัดผ่านมายังกรุงเทพฯ ในเดือนตุลาคม ทำให้เกิดฝนตกหนักน้ำท่วมเป็นเวลานานมาก ถึง 3 เดือน มีปริมาณน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาส่วนที่ไหลผ่านกรุงเทพฯ สูงกว่า 3,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที โดยประเมินค่าเสียหายในเหตุการณ์ครั้งนี้ สูงถึงประมาณ 6,000 ล้านบาท

13. น้ำท่วมปี พ.ศ. 2538 เกิดจากน้ำเหนือหลากน้ำฝนที่ตกในพื้นที่และน้ำทะเลหนุน ปริมาณน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดอยุธยาสูงถึง 5,400 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา วัดที่สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ ได้ค่าสูงสุดที่ 2.27 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง

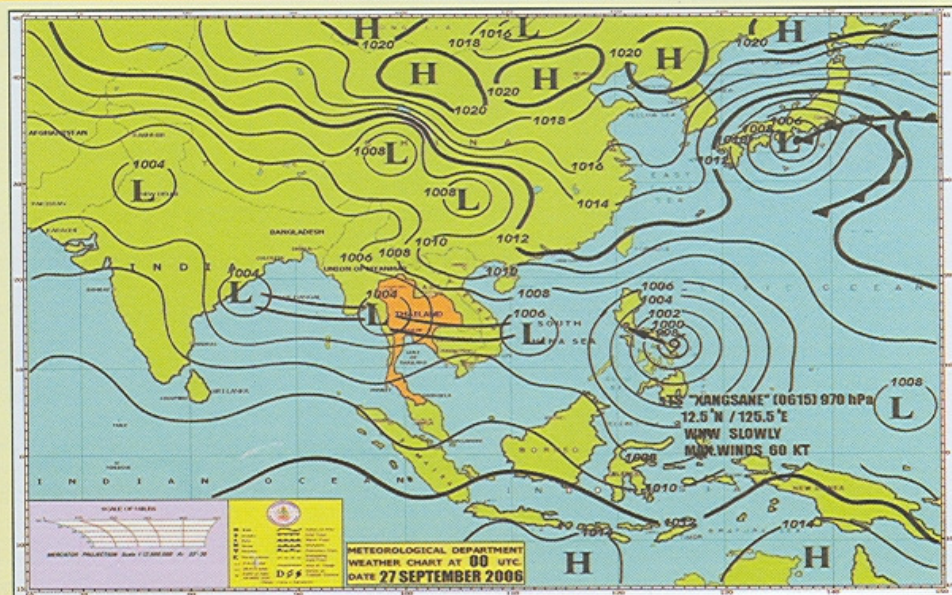

14. น้ำท่วมปี พ.ศ. 2539 มีฝนตกหนักในภาคเหนือและภาคกลางทำให้มีปริมาณน้ำไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา มากกว่าปกติ พื้นที่ในฝั่งธนบุรีที่ได้รับผลกระทบหนักคือ บริเวณถนนเจริญศิริทางศ และถนนเจริญนคร ในพื้นที่ฝั่งพระนครได้รับผลกระทบหนัก คือ บริเวณถนนสามเสน และถนนพระอาทิตย์

สถานการณ์น้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานครปี 2549

ในช่วงระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปีเป็นช่วงที่มีฝนตกชุก โดยได้รับอิทธิพลมาจากลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านประเทศไทย ประกอบกับร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องฝนได้เคลื่อนจากทางภาคเหนือของ ประเทศไทยลงมาพาดผ่านภาคกลางรวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วย ลักษณะเช่นนี้ จะทำให้มีฝนตกชุกในบริเวณที่ร่อง ความกดอากาศต่ำพาดผ่าน จากสถิติปริมาณฝนเฉลี่ยคาบ 30 ปี ตรวจวัดโดยกรมอุตุนิยมวิทยาวัดได้ ประมาณ 1,500 มม. ต่อปี โดยปริมาณฝนรายเดือนในเดือนสิงหาคม วัดได้ 196.7 มม. เดือนกันยายน วัดได้ 344.2 มม. เดือนตุลาคม วัดได้ 241.6 มม. ในปี 2548 ปริมาณฝนที่ตรวจวัดที่สำนักงานระบายน้ำ เขตดินแดง เดือนสิงหาคม วัดได้ 92.0 มม. เดือนกันยายน วัดได้ 302.5 มม. และเดือนตุลาคม วัดได้ 262.5 มม. สำหรับในปี 2549 ปริมาณฝนในเดือนสิงหาคม วัดได้ 53.0 มม. เดือนกันยายน วัดได้ 312.0 มม. และเดือนตุลาคม วัดได้ 180.0 มม. ซึ่งนับว่าเป็นช่วงเวลาที่มียอดฝนตกมากที่สุดในแต่ละปี

ร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคกลางตอนล่าง

ปริมาณน้ำที่มากและมีผลกระทบต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มาจากหลายสาเหตุ ได้แก่

- น้ำฝน

ปี 2549 ฝนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเริ่มต้นตั้งแต่กลางเดือนเมษายน ในปีนี้ฝนต้นฤดูมาเร็วกว่าปกติเล็กน้อย และมาทั้งช่วงในเดือนสิงหาคม สภาพารวมของฝนที่ตกลงมาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จาก 1 มกราคม ถึง 31 ตุลาคม 2549 วัดได้ 1,310.5 มม. (ปกติประมาณ 1,190.0 มม.จากสถิติค่า 30 ปี)

- น้ำเหนือ

ปี 2549 มีปริมาณฝนตกทางภาคเหนือมาก และเกิดปัญหาน้ำท่วมทางภาคเหนือหลายครั้งตั้งแต่เดือนพฤษภาคม มีพายุดีเปรสชัน “จันจู่” พัดเข้าสู่ประเทศไทย และช่วงเดือนกรกฎาคม เดือนสิงหาคม มีฝนตกหนัก เพราะร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องฝนพาดผ่านภาคเหนือ ดังนั้นน้ำที่ไหลลงมาตามแม่น้ำเจ้าพระยาจึงมีปริมาณมากสูงสุด วัดได้เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2549 ผ่านจังหวัดอยุธยา และอำเภอบางไทร เข้าสู่กรุงเทพมหานคร มีปริมาณ 4,821 ลบ.ม./วินาที

- น้ำทะเลหนุน

ตามการคำนวณของกรมอุทกศาสตร์ น้ำทะเลมักจะหนุนสูงสุดในเดือนตุลาคม ของทุกปี ในปี 2549 น้ำทะเลหนุนสูงสุดในวันที่ 25 ตุลาคม เวลาประมาณ 08.53 น. ระดับ 1.20 ม. จากระดับน้ำทะเลปานกลาง จากการวัดระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาที่ปากคลองตลาด (สะพานพุทธ) ในวันดังกล่าววัดได้ 2.22 ม. จากระดับน้ำทะเลปานกลาง และวันที่ 7 พฤศจิกายน ระดับน้ำทะเลหนุนตามการคำนวณกรมอุทกศาสตร์ เวลาประมาณ 08.41 น. ระดับ 1.34 ม. จากระดับน้ำทะเลปานกลาง และวัดระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาที่ปากคลองตลาดได้ 2.22 ม. จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ซึ่งถือว่าเป็นระดับน้ำสูงสุดในรอบปี

สถานการณ์น้ำท่วม

สถานการณ์ปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ กทม.

- พื้นที่ภายในคันกั้นน้ำพระราชดำริ

สภาพปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ภายในคันกั้นน้ำพระราชดำริ ในภาพรวมส่วนใหญ่จะไม่มีปัญหารุนแรงมากนัก แม้จะมีฝนตกหนักมากกว่า 60 มม. แต่บริเวณจุดอ่อนน้ำท่วมที่มีถนนสายหลักผ่านจะมีการจราจรติดขัดบ้างเพราะเกิดปัญหาน้ำท่วมในลักษณะระลอกระบายประมาณ 2 - 3 ชม. ส่วนในซอยแยกที่สภาพพื้นที่ต่ำจะมีการท่วมในลักษณะน้ำรอการระบายเช่นกัน

- พื้นที่นอกคันกั้นน้ำพระราชดำริ

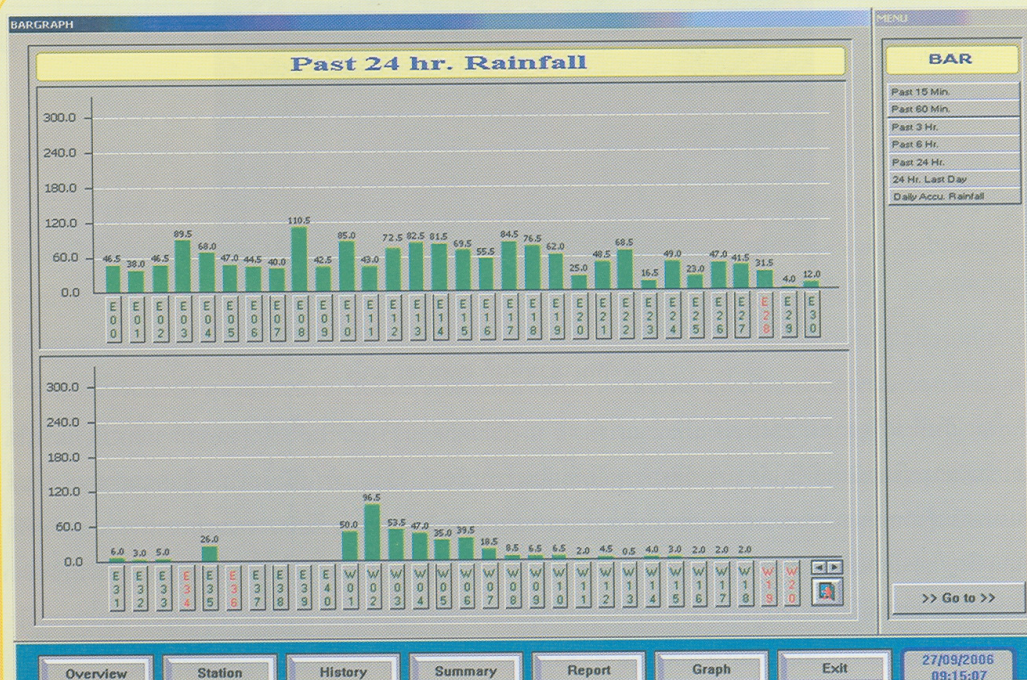
สภาพปัญหาน้ำท่วมนอกคันกั้นน้ำพระราชดำริ (แนวถนนร่มเกล้า ถนนกิ่งแก้ว ถนนนิมิตรใหม่) จะมีปัญหาอยู่บ้าง เพราะในปีที่มีน้ำเหนือมากจะเป็นเหตุให้น้ำในทุ่งด้านตะวันออกมากตามไปด้วยค่าระดับน้ำในพื้นที่ด้านตะวันออก เมื่อต้นเดือนตุลาคม 2549 อยู่ที่ระดับ +0.85 ม.รทก. (วัดที่ ปตร.ลาดกระบัง) ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สร้างความเดือดร้อน และเกิดปัญหาน้ำท่วมแก่ชุมชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว เพราะพื้นที่บริเวณนี้เป็นที่ลุ่มต่ำโดยสภาพทางภูมิศาสตร์เดิมอยู่แล้ว

- พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยานอกแนวคันกันน้ำ

สภาพปัญหาพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยานอกแนวคันกันน้ำ ในปี 2549 เมื่อน้ำเหนือมีปริมาณมากกว่า 3,000 ลบ.ม./วินาที จึงมีหลายชุมชนที่อยู่เรียงรายตามพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาได้รับผลกระทบจากน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับสูง และเกิดปัญหาน้ำท่วมในขณะน้ำสูงในช่วงน้ำทะเลหนุน จากการสำรวจมีประชาชนได้รับความเดือดร้อนประมาณ 2,111 ครัวเรือนจาก 33 ชุมชน ใน 17 เขต ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

เหตุการณ์น้ำท่วมครั้งสำคัญ

วันที่ 26 กันยายน 2549 เกิดฝนตกในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับพื้นที่ใกล้เคียง ฝนตกตั้งแต่เวลาประมาณ 16.00 น. ถึงประมาณ 01.00 น. ปริมาณฝนที่วัดได้ในวันนี้สูงสุดที่สถานีสูบน้ำบางเขนใหม่ เขตบางซื่อสูงถึง 110.5 มม. ส่วนจุดวัดอื่น ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครวัดได้ 70 - 90 มม. ซึ่งเป็นปริมาณฝนที่เกินกว่าความสามารถของระบบระบายน้ำจะสามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้ทัน (ปริมาณฝนในพื้นที่ที่สามารถระบายได้ทันไม่เกิน 60 มม./ชม.) จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในถนนสายหลักที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานระบายน้ำหลายสาย ระยะเวลาที่น้ำท่วมขังในผิวจราจรตั้งแต่ 3 - 12 ชม. ความสูงระดับน้ำท่วมตั้งแต่ 10 - 30 ซม. ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างนานเมื่อเทียบกับระยะเวลาที่น้ำท่วมขังในวันอื่น ๆ ของปีนี้ นอกจากนี้ พื้นที่ชุมชนบ้านเรือนประชาชนหรือหมู่บ้านต่าง ๆ ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมขังในครั้งนี้เป็นบริเวณกว้าง ระดับความสูงตั้งแต่ 30 - 50 ซม. ในพื้นที่เขตสวนหลวง ประเวศ บางกะปิ สะพานสูง มีนบุรี ลาดกระบัง หนองจอก และตลอดแนวชุมชนริมสองฝั่งคลองแสนแสบ และคลองประเวศ

ปริมาณฝนที่วัดได้จากระบบโทรมาตร

วันที่ 27 กันยายน 2549 ฝนได้ตกลงมาในพื้นที่กรุงเทพมหานครด้านตะวันออกอีกครั้ง บริเวณพื้นที่เขตสวนหลวง ประเวศ บางกะปิ สะพานสูง ลาดกระบัง มีนบุรี หนองจอก ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากฝนตกในวันก่อน ปริมาณฝนที่วัดในวันนี้วัดที่จุดวัดคลองพระโขนง เขตสวนหลวง (ใกล้แยกอ่อนนุช) ได้ 106.0 มม. จุดวัดคลองแสนแสบ เขตบางกะปิ 85.0 มม. จุดวัดคลองแสนแสบ ตอนบางชัน เขตสะพานสูง 64.5 มม. ซึ่งนับว่าเป็นปริมาณฝนที่มากเกินไปที่ระบายน้ำจะสามารถระบายออกจากพื้นที่ได้ตามปกติ ทำให้น้ำท่วมขังอยู่แล้วมีระดับสูงขึ้นและกินพื้นที่กว้างมากขึ้น เกิดความเสียหายต่อพื้นที่เกษตรกรรม การคมนาคม ทรัพย์สินและความเป็นอยู่ของประชาชน ระยะเวลาที่น้ำท่วมขังในพื้นที่เขตและชุมชนดังกล่าวนี้ โดยเฉลี่ยประมาณ 1 เดือน

สภาพน้ำท่วมพื้นที่ เขตลาดกระบัง

วันที่ 10 ตุลาคม 2549 เวลาประมาณ 16.45 น. มีฝนตกค่อนข้างหนักในพื้นที่กรุงเทพมหานครบริเวณชั้นในและชั้นกลาง ปริมาณฝนที่วัดได้ตามจุดวัดต่าง ๆ ในพื้นที่ประมาณ 60 - 90 มม. ทำให้มีน้ำท่วมขังในถนนสายหลักพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานครหลายสาย เช่น ถนนพระราม 1 ถนนสุขุมวิท ถนนพหลโยธิน ถนนพระราม 6 ถนนราชวิถี ถนนเจริญกรุง ถนนเพชรบุรี ถนนศรีอยุธยา เป็นต้น นับเป็นอีกวันหนึ่งที่มีฝนตกหนักและทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังมาก ผลกระทบจากการที่มีฝนตกหนักในแต่ละครั้งทำให้พื้นที่รับน้ำและคลองระบายน้ำสายหลักต่าง ๆ มีปริมาณน้ำมาก ทำให้การระบายน้ำออกจากพื้นที่เป็นไปด้วยความล่าช้า ซึ่งหมายถึงระยะเวลาน้ำท่วมในพื้นที่จะยาวนานขึ้น

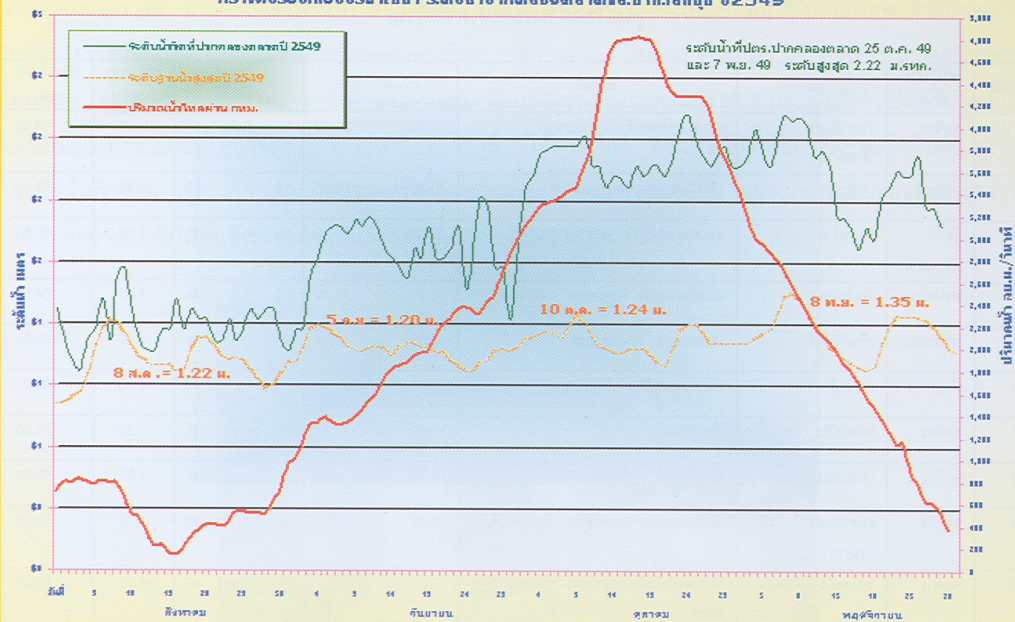
ตารางรายงานสภาพน้ำท่วมในช่วงเดือน กันยายน - ตุลาคม 2549

(จัดเรียงตามระยะเวลาที่ท่วม)

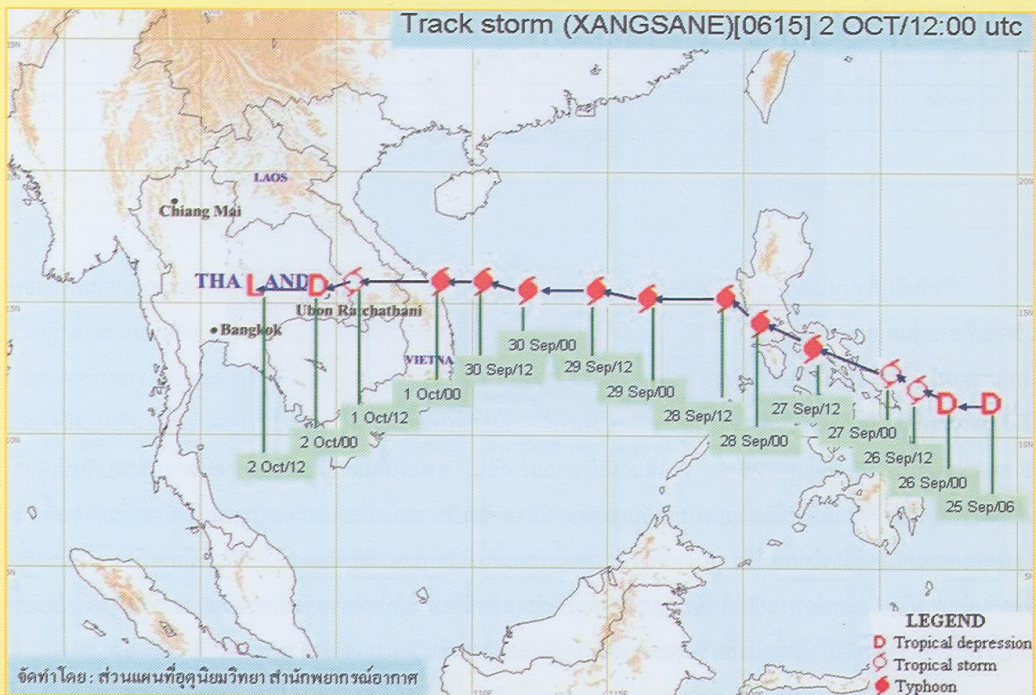
ลำดับ	สำนักงานเขต	ถนน	สถานที่	ความลึก (ซม.)	วันที่ท่วม	ระยะเวลา (ชม.)	ปริมาณฝน (มม.)
1	จตุจักร	รัชดาภิเษก (ห้วยขวาง)	แยกรัชดาลาดพร้าว - ศาลาอาญา	10.00 - 20.00	26 ก.ย. 49	13.40	83.00
2	ราชเทวี	เพชรบุรี	บริเวณแยกโชค - แยกยมราช	15.00 - 20.00	10 ต.ค. 49	8.30	86.50
3	วังทองหลาง	ลาดพร้าว	ซอยลาดพร้าว 71 - คลองเจ้าคุณสิงห์	10.00 - 20.00	26 ก.ย. 49	8.00	55.50
4	สวนหลวง	พัฒนาการ	แยกพัฒนาการ - คลองลาว	10.00 - 15.00	27 ก.ย. 49	8.00	104.50
5	สวนหลวง	ศรีนครินทร์	แยกอ่อนนุช - คลองตลาด	5.00 - 10.00	27 ก.ย. 49	7.30	104.50
6	ห้วยขวาง	เพชรบุรี	บริเวณแยกโชค - คลองบางกะปิ	10.00 - 15.00	10 ต.ค. 49	7.30	106.00
7	จตุจักร	พหลโยธิน	แยกเกษตร	10.00 - 15.00	26 ก.ย. 49	7.25	83.00
8	จตุจักร	เทศบาลนครระวี	ตลอดสาย	10.00 - 20.00	26 ก.ย. 49	7.00	83.00
9	จตุจักร	รัชดาภิเษก (ห้วยขวาง)	บริเวณแยกรัชดา-ลาดพร้าว - ศาลอุทธรณ์	10.00 - 15.00	10 ต.ค. 49	7.00	83.00
10	จตุจักร	งามวงศ์วาน	ตลาดอมรพันธ์(แยกเกษตร) - ซอยคุณหญิงพหลฯ	15.00 - 20.00	26 ก.ย. 49	6.55	83.00
11	พญาไท	สุทธิสารวินิจฉัย	แยกสะพานควาย - ถนนวิภาวดี	10.00 - 15.00	26 ก.ย. 49	6.25	83.00
12	สวนหลวง	พัฒนาการ	แยกศรีนครินทร์	10.00 - 20.00	26 ก.ย. 49	6.00	57.00
13	ดุสิต	พิษณุโลก	บริเวณสนามม้าบางลำ	15.00 - 20.00	10 ต.ค. 49	5.30	86.50
14	พญาไท	พหลโยธิน	บริเวณหน้าสนามเป้า - สะพานควาย	15.00 - 20.00	10 ต.ค. 49	5.00	86.50

ปัจจัยอีกด้านหนึ่งที่มีผลกระทบกับการระบายน้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร คือ ที่ตั้งของกรุงเทพมหานครตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มตอนล่างของแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้ปริมาณน้ำที่ระบายจากภาคเหนือ พาดกลางตอนบนไหลลงสู่แอ่งไทยมาตามแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านบริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบกับในหลายพื้นที่ทางภาคเหนือ ภาคกลาง ของปีนี้มีฝนตกชุกจากอิทธิพลของพายุดีเปรสชั่น "ซังสาร" ที่เข้าสู่ประเทศไทย บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางในวันที่ 2 ตุลาคม 2549 ทำให้น้ำมีปริมาณมากขึ้น ส่งผลให้หลายพื้นที่ของภาคกลางประสบกับปัญหาน้ำท่วมขังมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงปลายเดือนตุลาคม 2549 ซึ่งปริมาณน้ำที่ระบายมาตามแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านพื้นที่กรุงเทพมหานครลงสู่แอ่งไทยมีปริมาณมากทำให้ระดับน้ำริมแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับสูง ซึ่งอาจมีผลกระทบกับระบบป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยาได้ ด้วยเหตุผลและปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้น้ำที่ท่วมขังเนื่องจากฝนตกหนักในวันก่อน ๆ และน้ำทะเลหนุนสูง จึงทำให้น้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานครไม่สามารถระบายลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาได้ดีเท่าที่ควร

กราฟเปรียบเทียบปริมาณน้ำ ระดับน้ำปากคลองตลาดและน้ำทะเลหนุน ปี 2549

Track storm (XANGSANE)[0615] 2 OCT/12:00 utc

เส้นทางพายุซังสาร

การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

ระบบการป้องกันน้ำท่วมที่เป็นหลักสำคัญของกรุงเทพมหานคร ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ มาจากแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม 5 ประการตามแนวพระราชดำริ เมื่อปี พ.ศ. 2523 ประกอบด้วย

1. เร่งระบายน้ำให้ออกสู่ทะเล โดยผ่านแนวคลองทางด้านฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร
2. จัดให้มีพื้นที่สีเขียว (Green Belt) เพื่อกันการขยายตัวของเมือง และเพื่อแปรสภาพให้เป็นทางระบายน้ำเมื่อมีน้ำหลาก
3. สร้างระบบป้องกันน้ำท่วมในเขตชุมชนกรุงเทพมหานคร
4. สร้างสถานที่กักเก็บน้ำตามจุดต่าง ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยในโครงการป้องกันน้ำท่วม
5. ขยายทางน้ำหรือเปิดทางน้ำในจุดที่ผ่านทางหลวงหรือรถไฟ

ปัจจุบันระบบป้องกันน้ำท่วมของกรุงเทพมหานครได้มีการพัฒนาในรายละเอียด เช่น การใช้ถนนเป็นคันกันน้ำด้านตะวันออกตามแนวพระราชดำริ ผสมผสานกับคันกันน้ำถาวรตามริมแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อทำให้เกิดสภาพพื้นที่ปิดล้อมใหญ่ด้านตะวันออก พื้นที่ประมาณ 650 ตร.กม. และเสริมสมรรถนะในเรื่องของคลองระบายน้ำหลัก อุโมงค์ระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ สถานีสูบน้ำ และประตูระบายน้ำ ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการปฏิบัติการมีความสมบูรณ์ จนปัจจุบันนี้ระบบป้องกันน้ำท่วมมีขีดความสามารถในการป้องกันน้ำท่วม ได้ดังนี้

- น้ำฝน สามารถรับปริมาณฝนที่ตกในคาบเฉลี่ย 2 ปี คือประมาณ 60 มม./ชม.
- น้ำเหนือและน้ำทะเลหนุน สามารถรับปริมาณน้ำไหลผ่านแม่น้ำเจ้าพระยา อัตรา 2,500 ลบ.ม./วินาที โดยกำหนดคันกันน้ำอยู่ที่ระดับ +2.5 ม. รทก. (ที่สะพานพุทธ) คาบเฉลี่ย 100 ปี
- น้ำจากทุ่งด้านตะวันออก สามารถรับน้ำที่ไหลผ่านทางทุ่งตะวันออกได้ที่ ค่าระดับ +0.65 ม.รทก. (ที่ปตร.ลาดกระบัง)

- การป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจากฝนตกในพื้นที่

ปัญหาหลักในช่วงต้นฤดูฝนที่จะเป็นเหตุให้เกิดปัญหาน้ำท่วม คือ ฝนที่ตกหนักในปริมาณมากกว่า 60 มม./ชม. อันเนื่องมาจากฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ลักษณะฝนจะรุนแรงจับพลันส่วนมาก ภายใน 2 - 3 ชม. จะหายไป ดังนั้น ปริมาณน้ำจากฟ้าที่ไหลลงมารวมกันในพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานครที่เกือบจะไม่มีที่ว่างให้น้ำฝนได้ซึมซับผ่านดิน ต่างเร่งระบายลงสู่ท่อระบายน้ำในถนนที่มีขนาดไม่สามารถลำเลียงส่งไปได้ทันที เป็นเหตุให้บางครั้งเกิดปัญหาน้ำท่วมในถนนบางสายในช่วงระยะเวลา 2 - 3 ชม.

การป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในช่วงต้นฤดูฝน กรุงเทพมหานครใช้วิธีการพร่องน้ำในคลองและบึงรับน้ำต่าง ๆ ที่ได้จัดทำเป็นแก้มลิงเป็นหลัก โดยการควบคุมระดับน้ำตามแผนที่วางไว้ เมื่อมีฝนตกจะสามารถบรรเทาปัญหาดังกล่าวได้มาก

- การป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจากน้ำหลากและน้ำทะเลหนุน

ปัญหาหลักในช่วงปลายฤดูฝนที่จะเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาน้ำท่วม คือ น้ำเหนือที่ไหลมาตามแม่น้ำเจ้าพระยาในปริมาณมาก ฝนที่ตกหนักในพื้นที่ และการที่มีน้ำทะเลหนุนเอ่อขึ้นมาจากอ่าวไทย ส่งผลกระทบต่อการระบายน้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานครออกสู่ทะเลมาก

- ปริมาณน้ำเหนือที่ไหลปามามากกว่า 2,500 ลบ.ม./วินาที คือขีดจำกัดในการป้องกันน้ำท่วมตามริมแม่น้ำเจ้าพระยา
- ปริมาณฝนขนาดมากกว่า 60 มม./ชม. ที่ตกในพื้นที่กรุงเทพมหานคร คือขีดจำกัดในการระบายน้ำในพื้นที่ที่ต้องใช้เวลาในการเร่งระบายน้ำให้หายไปจากพื้นผิวถนนสายหลัก
- น้ำทะเลหนุนสูงในช่วงน้ำขึ้นโดยเฉพาะในช่วงเดือนกันยายน และตุลาคม จะหนุนเสริมให้น้ำเหนือไม่สามารถไหลลงสู่ทะเลได้เร็วเป็นเหตุให้ระดับน้ำสูง สร้างความเดือดร้อนให้แก่บ้านเรือนที่อาศัยอยู่นอกคันกั้นน้ำ

การป้องกันแก้ไขในช่วงเวลาดังกล่าวคือการติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปริมาณน้ำเหนือ ข่าวสารพายุหมุนเขตร้อนที่จะนำฝนเข้ามาสู่พื้นที่ จะต้องมีความถูกต้อง รวดเร็ว เพื่อการเตรียมการรับสถานการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับระบบป้องกัน เช่น การจัดทำเสริมคันกั้นน้ำชั่วคราวด้วยกระสอบทราย การเตรียมเครื่องสูบน้ำตามริมแม่น้ำเจ้าพระยา การปิดกั้นท่อระบายน้ำตามจุดปิดกั้นริมแม่น้ำ ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้

ศูนย์ควบคุมระบบป้องกันน้ำท่วม
โทรศัพท์อัตโนมัติ 20 คู่สาย
โทร. 0 2248 5115
แจ้งน้ำท่วม ท่อตัน ฝาท่อชำรุด

สอบถามข้อมูลคุณภาพน้ำ
ข้อมูลโครงการบำบัดน้ำเสีย
โทร. 0 2246 0278
โทร. 0 2246 0274

ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ สามารถติดต่อได้ที่

- * โทรศัพท์ 0 2246 0279
- * กระดานสนทนาของสำนักงานการระบายน้ำ <http://dds.bma.go.th>
- * ส่งจดหมายมาที่ ตู้ ปณจ. ราชดำเนิน กทม. 10200 จ่าหน้าซองถึง สำนักงานการระบายน้ำ
- * สายด่วน กทม. โทร.1555